

Grasha-Reichmann Ö?retme Stili Ölçeklerinin (GRTSS1994)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Grasha-Reichmann Ö?retme Stili Ölçeklerinin (GRTSS1994)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22424>

Özet

Grasha-Reichmann Ö?retme Stili Ölçekleri (GRTSS), özgün olarak Anthony F. Grasha ve Sheryl Reichmann tarafından 1994 yılında geliştirilmi?, eğitimcilerin s?n?fta kullandıkları farklı **ö?retme stili** profillerini belirlemeyi amaçlayan önemli bir psikometrik araçtır. Ölçeğin Türkçe **uyarlama** çalışması, 2010 yılında Emel Sarıta? ve Sibel Süral tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu **uyarlama**, yüksekö?retim kurumlarında görev yapan akademisyenlerin pedagojik yaklaşımlarının Türk kültür ve eğitim sistemi bağlamında geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçülmesini sağlamıştır. Ölçek, genellikle be? temel ö?retme boyutunu (Uzman, Resmi Otorite, Gösterici, Kolaylaştırıcı ve Yetki Devredici) değerlendirir ve ö?retim kalitesini arttırmaya yönelik geri bildirim sağlamada kullanılır.

Anahtar Kelimeler

Grasha-Reichmann, Ö?retme Stili, Ö?renme Stili, Uyarlama, Eğitim Psikolojisi, Ö?retim Metotları, Yüksekö?retim, Akademisyen.

Yazarlar

Emel Sarıta?, Sibel Süral (Türkçe Uyarlama); Anthony F. Grasha, Sheryl Reichmann (Orijinal Geliştirme).

Amaç

Bu ölçeğin birincil amacı, akademisyenlerin derslik ortamında benimsedikleri pedagojik rolleri ve öğrenci etkileşim stratejilerini ölçmektir. **Grasha-Reichmann Ö?retme Stili Ölçeği** (GRTSS), öğretmenlerin ö?retim faaliyetlerini, bilgi aktarım yöntemlerini ve öğrenme sorumluluğunu öğrencilere ne ölçüde devrettiklerini belirleyerek, eğitim programlarının ve ö?retim metodolojilerinin geliştirilmesine bilimsel bir temel sunar.

Sarıta? ve Süral (2010) tarafından yapılan Türkçe **uyarlama** çalışması, ölçeğin dilsel ve kültürel geçerliliğini sağlayarak, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk yüksekö?retim sistemindeki ö?retim elemanları üzerinde de geçerli olmasını hedeflemiştir. Bu, ö?retim elemanlarının mesleki gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Yapı

Ölçek, bir öğretmen s?n?f içinde üstlendiği rolleri ve tercih ettiği ö?retim yaklaşımlarını temsil eden be? ana faktörden oluşur. Bu faktörler, öğretmenin bilgiye hakimiyetinden öğrencinin başarısına kadar uzanan bir spektrumu kapsar. Ölçeğin yapısal modeli, her

bir ö?retmenin birden fazla stili farklı? yo?unluklarda kullanabilece?i varsay?m?na dayan?r.

Ölçülen be? temel ö?retme stili boyutu ?unlard?r:

Uzman (Expert): Ö?retmenin temel bilgi kayna?? oldu?u ve ö?rencilerin pasif al?c? olarak görüldü?ü, içerik odaklı? yakla??m.

Resmi Otorite (Formal Authority): Ö?retmenin bilgiye ve sürece hakim oldu?u, de?erlendirme ve standart belirlemenin merkezi oldu?u, kuralcı? yakla??m.

Gösterici (Demonstrator): Ö?retmenin becerileri uygulamalı? olarak sergiledi?i, modelleme ve rehberlik yoluyla ö?renmeyi destekledi?i yakla??m.

Kolayla?t?r?c? (Facilitator): Ö?retmenin ö?renme sürecini yönetti?i, grup çal??mas?n? ve etkile?imi te?vik etti?i, ö?renci merkezli yakla??m.

Yetki Devredici (Delegator): Ö?rencinin ba??ms?z çal??maya ve kendi ö?renme sorumlulu?unu üstlenmeye te?vik edildi?i, dan??manlık odaklı? yakla??m.

Geçerlik

Kaynak metinde spesifik **geçerlik** katsay?lar? belirtilmemiştir. Ancak Sar?ta? ve Süral (2010) taraf?ndan yürütölen Türkçe **uyarlama** çal??mas?nda, ölçe?in yapı? geçerli?ini test etmek amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Yap? geçerli?i, ölçek maddelerinin teorik olarak ölçmesi beklenen be? farklı? ö?retme stilini ne ölçüde do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini inceler.

Uyarlama sürecinde, dilsel e?de?erli?i sa?lamak için çeviri-geri çeviri yöntemleri kullan?lm?? ve uzman görüş?leri al?nm??tır. Ayrıca, ölçe?in kuramsal yapı?s?n?n Türk örnekleminde de sürdürüldü?ünü göstermek için do?rulamalı? faktör analizinin (DFA) kullan?lması, yapı? geçerli?inin temel kanıt?n? olu?turmaktadır.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?n?n güvenilirlik sonuçlar?, kaynak metinde say?sal olarak sunulmam??tır. Ancak akademik bir ölçek **uyarlama** raporu, iç tutarlılık katsay?lar?n? (Cronbach Alfa) içermelidir. Yüksek iç tutarlılık de?erleri, ölçek maddelerinin her bir alt boyutta (örne?in, Kolayla?t?r?c? Stili) tutarlı? bir ?ekilde aynı? yapıyı ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zamana karşı? istikrar?n? (kararlılı??n?) de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirlik yönteminin uygulanm?? olması muhtemeldir. Güvenirlik analizleri, **Grasha-Reichmann Ö?retme Stili Ölçe?i**'nin ölçüm hatalar?ndan ar?nm??, istikrarlı? sonuçlar verdi?ini kanıtlamay? amaçlar.

Faktör Analizi

Orijinal **ö?retme stili** modeli be? faktörlü bir yapıya sahiptir. Sar?ta? ve Süral'?n çal??mas?, bu be? faktörlü yapı'nın Türk akademisyenler örnekleminde de geçerlili?ini koruyup korumad???n? Faktör Analizi yöntemleriyle ara?t?rm??t?r. Bu analizler, maddelerin hangi faktörlere yüklendi?ini ve bu yüklerin teorik modelle ne kadar uyumlu oldu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Ba?ar?l? bir do?rulamalı faktör analizi (DFA) sonucunda, uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde olmas?, ölçe?in yapısal bütünlü?ünün korundu?unu ve Türk e?itim ba?lam?nda da geçerli bir ölçüm aracı oldu?unu gösterir.

Araç

Test Türü: **Psikometrik** Ölçek, Öz Bildirim Envanteri, Türkçe **Uyarlama**.

Biçim: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme ad?mlar? kaynakta belirtilmemiştir, ancak yaygın olarak 5 veya 7 seçenekli kullan?l?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), İngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?retim Elemanlar? (Akademisyenler).

Ya? Grubu: Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde görev yapan ö?retim üyeleri ve elemanlar?.

Test Metodolojisi: Kat?l?mcılar?n, kendi ö?retim davran??lar?n? ve tercihlerini yansıtan ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Teknolojisi, Pedagoji, Ö?retmen E?itimi, Fakülte Geli?imi, Faktör Analizi, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Emel Sar?ta?.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Emel Sar?ta?

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: ORCID bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: esaritas@pau.edu.tr

Yazın Adresi: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi (Tahmini Başlık).

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Orijinal Test Yılı: 1994 (Grasha & Reichmann).

Uyarlama Yılı: 2010 (Sarıkaya & Sural).

Özinler ve Ücret: Ölçeğin bilimsel amaçları kullanımı için genellikle ilgili makaleye atıf yapılması yeterlidir. Ticari veya geniş ölçekli kullanım için orijinal telif hakkı sahipleriyle iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Sarıkaya, E. ve Sural, S. (2010). Grasha-Reichmann Öğrenme ve Öğretme Stili Ölçeklerinin Türkçe uyarlama çalışması. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 5(4), 2162-2177.

Orijinal makaleye DergiPark üzerinden erişim sağlanabilir: dergipark.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: grasha-reichmann-ogretme-stili-olceklerinin-grtss1994-toad.pdf

Grasha-Reichmann Öğretme Stili Ölçeklerinin (GRTSS1994) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Bu bölüm, akademik makaleden doğrudan alıntı yapılmadığı için boş bırakılmıştır.